

Dôvodová správa

I. Všeobecná časť

V súlade s § 11 odsek 2 písmeno d) zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov predkladáme Zastupiteľstvu TSK Vyhodnotenie plnenia príjmov a čerpania výdavkov Trenčianskeho samosprávneho kraja za I. polrok 2021.

II. Osobitná časť

Trenčiansky samosprávny kraj v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších zmien, a v zmysle opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 5. decembra 2007 č. MF/25755/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších zmien, zostavil finančné výkazy za I. polrok 2021. Ich súčasťou je aj výkaz o plnení rozpočtu a o plnení vybraných finančných ukazovateľov. Na základe uvedených výkazov bolo spracované Vyhodnotenie plnenia príjmov a čerpania výdavkov Trenčianskeho samosprávneho kraja za I. polrok 2021 v členení na textovú a tabuľkovú časť.

V rámci hodnotenia I. polroka 2021 je nevyhnutné konštatovať, že hospodárenie Trenčianskeho samosprávneho kraja ako celku bolo aj v tomto rozpočtovom období ovplyvňované pokračujúcim šírením globálnej pandémie COVID-19, avšak s miernejšími následkami, ako tomu bolo v roku 2020. Túto skutočnosť potvrdzuje aj aktuálna makroekonomická prognóza Inštitútu finančnej politiky na roky 2021-2024, v ktorej sa uvádza, že slovenská ekonomika ustála druhú vlnu pandémie len s miernymi škodami a je reálny predpoklad jej zotavenia sa už v tomto roku. Rast HDP by mal dosiahnuť 4,6 % a dobehnúť v druhej polovici roku svoju predkrízovú úroveň. Vyšší rast HDP a jeho štruktúra samozrejme pozitívne ovplyvní výnos všetkých hlavných daní, teda aj dane z príjmov fyzických osôb, ktorá je rozhodujúcim zdrojom financovania potrieb regiónu. Naďalej však pretrváva vyššia miera neistoty ohľadom budúceho vývoja, kde sa ako negatívne riziko javí tretia vlna pandémie, ktorá by mohla zotavenie slovenskej ekonomiky spomaliť. Zároveň sa však predpokladá, že vďaka očkovaniu by bol jej vplyv na ekonomiku v porovnaní s druhou vlnou pandémie len polovičný.

Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov Trenčianskeho samosprávneho kraja k 30.6.2021 možno v skratke zhrnúť nasledovne:

Bežné príjmy Trenčianskeho samosprávneho kraja boli vzhľadom na očakávaný pokles daňových a odvodových príjmov z titulu prepadu ekonomickej aktivity v reakcii na globálnu pandémiu koronavírusu SARS – CoV-2, spôsobujúceho chorobu COVID-19 plánované s medziročným poklesom. Uplatnenie princípu opatrnosti v procese rozpočtovania sa napokon ukázalo ako správny krok. K 30.6.2021 boli bežné príjmy Trenčianskeho samosprávneho kraja plnené v celkovom objeme 80 978 296,75 eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje síce priaznivých 49,74 % z rozpočtovanej sumy 162 817 488,00 eur, avšak stále pokles v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka o približne 401 tis. eur. Podieľala sa na ňom predovšetkým hlavná kategória 100 Daňové príjmy s medziročným výpadkom podielových daní približne na úrovni 650 tis. eur a hlavná kategória 200 Nedaňové príjmy, kde bol zaznamenaný v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka pokles v plnení približne o 267 tis. eur. Tento nepriaznivý vývoj bol v priebehu hodnoteného obdobia zmiernený dosiahnutými výsledkami v rámci hlavnej kategórie 300 Granty a transfery, kde bol vykázaný medziročný nárast v plnení príjmov o takmer 516 tis. eur. Aj napriek uvedenej skutočnosti zostávajú najvýznamnejšou hlavnou kategóriou bežných príjmov daňové príjmy. Ich podiel na celkových bežných príjmoch predstavuje 60,75 %, preto sú pre Trenčiansky samosprávny kraj aj v rozpočtovom roku 2021 rozhodujúcim zdrojom financovania potrieb regiónu.

Kapitálové príjmy boli k 30.6.2021 plnené vo výške 3 725 069,28 eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 9,06 % z rozpočtovanej sumy 41 111 062,00 eur. Súčasťou kapitálových príjmov je hlavná kategória 200 Nedaňové príjmy a hlavná kategória 300 Granty a transfery. Vyššie plnenie príjmov sa nepodarilo dosiahnuť ani v jednej z nich. V minulom období priaznivo hodnotený podiel hlavnej kategórie 200 – Nedaňové príjmy a v rámci nej príjem z predaja kapitálových aktív a príjem z predaja pozemkov zaznamenal v dôsledku globálnej pandémie COVID-19 úroveň plnenia 11,51 % a rovnako rozhodujúca hlavná kategória 300 – Granty a transfery, v ktorej sú zahrnuté všetky plánované projektové aktivity Trenčianskeho samosprávneho kraja v rámci jednotlivých operačných programov Partnerskej dohody 2014-2020, zaznamenala podobne ako v minulom období veľmi nízke percento plnenia, a to na úrovni 8,91 %. Na nenaplnenie príjmovej, a tým aj výdavkovej časti rozpočtu, týkajúcej sa implementácie projektov financovaných zo zdrojov Európskych štrukturálnych investičných fondov a štátneho rozpočtu mali okrem globálnej pandémie vplyv aj neprimerane dlhé lehoty administratívnych procesov pri uzatváraní zmlúv o poskytnutí nenávratných finančných príspevkoch.

Bežné výdavky boli k 30.6.2021 čerpané vo výške 76 487 787,95 eur, čo predstavuje v percentuálnom vyjadrení 47,56 % z rozpočtovaného objemu 160 822 041,00 eur a nárast oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka takmer o 4 830 tis. eur. Išlo na jednej strane o plánovaný medziročný nárast bežných výdavkov, ktorý bol zároveň predmetom schvaľovacieho procesu v rámci predkladania Návrhu Rozpočtu TSK na roky 2021-2023. Na druhej strane bol medziročný nárast bežných výdavkov v I. polroku 2021 ovplyvnený pokračujúcim šírením globálnej pandémie COVID-19, ktorá aj v rozpočtovom roku 2021 ovplyvňovala hospodárenie Trenčianskeho samosprávneho kraja ako celku, hlavne však na úseku Sociálneho zabezpečenia a Dopravy.

Trenčiansky samosprávny kraj čerpal kapitálové výdavky k 30.6.2021 v objeme 13 187 449,60 eur, čo predstavuje 13,79 % z rozpočtovanej sumy 95 605 866,00 eur, z toho:

a/ čerpanie výdavkov na realizáciu investičných projektov implementovaných Trenčianskym samosprávnym krajom v rámci európskych štrukturálnych fondov dosiahlo objem čerpania 2 974 311,35 eur, čo predstavuje 5,36 % zo sumy 55 514 731,00 eur plánovanej pre rok 2021 a

b/ čerpanie výdavkov na realizáciu investičných akcií Úradu TSK a OvZP dosiahlo objem 10 213 138,25 eur, čo predstavuje 25,47 % z rozpočtovanej sumy 40 091 135,00 eur a nárast oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka o približne 6 214 tis. eur. Objemovo najväčšie investičné zámery boli financované na úseku Všeobecnej nemocničnej starostlivosti, a to v súvislosti s budovaním nového urgentného príjmu v NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach a Centra diagnostiky v NsP Považská Bystrica, ako aj v súvislosti so stavebnými úpravami priestorov OAIM na OMIS v NsP Myjava. K termínu hodnoteného obdobia bolo na tento účel preinvestovaných v úhrne približne 3 001 tis. eur. Zároveň vzhľadom na akútnu potrebu odstránenia havarijného stavu obvodového plášťa objektu školy SPŠ Nové Mesto nad Váhom, ako aj odstránenia nedostatkov vo vnútorných rozvodoch priestorov jedálne a kuchyne bola na úseku Vzdelávania financovaná I. etapa rekonštrukcie spomínanej školy v celkovom objeme takmer 960 tis. eur.

Trenčiansky samosprávny kraj zabezpečil v I. polroku 2021 v súlade so zákonom č.302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov všetky samosprávne funkcie vyplývajúce z kompetencií vyšších územných celkov.